

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 23 Novembre.

Țiarele din patrie și chiar și cele din Viena au comunicat cu un felu de triumf scirea, că domnul ministru de culte și instrucțiune publică al Ungariei a aprobat un conclud al comitetului administrativ din comitatul Huniedoara, prin care conclud cu putere brachială s'a repus și se susține la postul de învățătoriu în Sirbi un individ, Indrica Damaschin cu numele, pe care consistoriul nostru archidiecezan l'a fost amovat din oficiu, și că tot acel domn ministru nu a aprobat un conclud al comitetului administrativ din comitatul Huniedoara, prin care conclud numitul comitet administrativ a fost repus în oficiu și susținut cu putere brachială la scoala grănițarească din Cugir pre un anumit Teodor Petrișor, amovat din oficiu prin comitetul de aici, care administrează și manipulează fondul, din care se susțin scoalele grănițaresci.

Se prezentează deci publicului celui mare două acte de importanță: Unul, prin care este plesnită biserica noastră, despre care se afirmă, că a comis o călcare de lege, amovând din oficiu pe un învățătoriu, care apoi în neîndreptățirea, ce i s'a făcut a trebuit să ceară scutul inspectorului regiu de scoale din comitatul Huniedoara, respective prin acesta al domnului ministru de culte și instrucțiune publică; altul, prin care se plesnesce peste obraz comitetul administrativ al comitatului Huniedoara pentru un amestec necompetent în afacerile interne ale scoalei grănițaresci, amestec pe basa unei informațiuni unilaterale a unui individ, care nu era în drept să se plângă.

Isvorul acestei stări este a se căuta la comitetul administrativ al comitatului Huniedoara, care a pertractat aceste acte, și pe cari apoi pentru reclamă, credem noi în direcțiunea, care la noi începe a domina aproape pe toate terenele, le a dat publicității, de bunăseamă în presupunerea, că neisbânda cu amestecul în afacerile interne ale scoalelor grănițaresci să acopere pe deplin cu isbândă în ce privește amestecul în afacerile interne ale scoalelor noastre confesionale.

Nu am eșit nici odată în publicitate cu acte din administrațiunea bisericeii noastre, deoarece suntem de credință, că dacă ni se face nedreptate, trebuie să ne folosim de remediile de drept, cari ne sunt garantate, și scim și aceea, că nu presa este forul, la care avem să ne adresăm cu gravaminele noastre.

În cazul concret, deoarece suntem provocați în mod atât de strigătoriu, trebuie să venim cu deslușiri în interesul adevărului și pentru a caracteriza

situațiunea, ce ni s'a creat prin escesul de zel — dîcem numai atâta, — al unor organe dela administrațiune.

Vorbim numai pentru noi și dîcem din capul locului, că scirea lătită se bazează pe adevăr. S'a introdus cu forța la scoala noastră din Sirbi un învățătoriu, care nu și-a câștigat dreptul la acel oficiu, și domnul ministru de culte a dat ordin, ca el să rămână în școală neconturbat.

Lucrul s'a petrecut în chipul următoriu:

Pentru întregirea în mod definitiv a oficiului de învățătoriu din Sirbi s'a scris concurs în regulă în vara anului 1887.

În termenul legal au intrat 2 cereri, provădute cu testimonii în ordine. Între acestea una era a lui Damaschin Indrica. S'a făcut alegere în ordine și Damaschin Indrica a rămas în minoritate.

Fiind-că actul electoral s'a săvârșit în ordine consistoriul a aprobat alegerea.

Intr'aceea Damaschin Indrica se adresează la domnul inspector regesc de scoale al comitatului Huniedoara afirmând, că autoritatea bisericească l'a amovat din oficiu de învățătoriu din Sirbi. Domnul inspector regesc de scoale ca referent în comitetul administrativ din comitatul Huniedoara aduce cauza în ședință, și comitetul dă ordin oficiului de prețură că pe Damaschin Indrica să-l repună în oficiu de învățătoriu în Sirbi și să-l susțină cu forță brachială.

Venind cauza la cunoștința consistoriului, a făcut arătare la comitetul administrativ din comitatul Huniedoara, deslușind lucrul, și cerând revocarea măsurilor luate.

Comitetul administrativ cu provecare la un ordin ministerial anunță, că nu poate revoca, ce a dispus.

S'a făcut reprezentațiune la ministru, în care s'a arătat, că oficiu de învățătoriu în Sirbi nu a fost ocupat definitiv prin nimenea, mai puțin a putut fi el ocupat prin Damaschin Indrica, care numai în vara anului 1887 și-a câștigat testimoniu de calificatiune și din limba maghiară, ca să poată concura la vre un oficiu de învățătoriu pentru aplicare în mod definitiv, mai mult, s'a accentuat, că însuși Damaschin Indrica a fost în curat cu pozițiunea sa, deoare ce a concurat în ordine, și dacă întrunea el majoritatea voturilor din sinodul parochial, era întărit definitiv. Că și el numai după ce a rămas în minoritate, și-a luat refugiul la asemenea căi piezișe, prezentându-se ca martir, și cerând intervenirea inspectorului regesc de scoale.

Domnul ministru cu provocare la informațiunile primite dela organele din comitat susține, că Da-

maschin Indrica a servit mai mulți ani ca învățătoriu, că în special dela 1884 servește în comuna Sirbi, că este membru la fondul de pensiune, și că în 1887, a făcut examen și din limba maghiară. Așadară nu a putut fi amovat din oficiu.

Din nou s'a făcut reprezentațiune la domnul ministru, cerând revocarea ordinului amintit, deoarece ce un asemenea amestec în afacerile școlare ale bisericeii noastre ne face iluzorie întreaga constituțiune, și produce cea mai mare anarhie între învățătorii.

Până acuma așa stă cestiunea.

Am creșut de cuviință să servim cu aceste informațiuni pentru orientarea și liniștirea credincioșilor noștri, care prin scirile, la cari am făcut provocare, și prin paralela făcută între scoalele noastre și cele grănițaresci pe deoparte a putut fi sedus să creadă, că dacă s'a anulat concludul privitoriu la scoala din Sirbi, atunci sau a purces autoritatea bisericească necorect, sau dacă da, atunci demnitatea ei este adenc vătămata, și trebuie se cerem grabnică satisfacere, ear pe de alta ușor a putut crede, că asupra bisericeii noastre s'au pus la cale nouă prigoniri din partea organelor comitatense în comitatul Huniedoara.

Pentru astădată ne oprim aci.

Revista politică.

În ton sărbătoresc a preamărit întreagă presa monarchiei ziua de 2 Decembrie. Presa străină și în special unele foi berlizeze încă n'au pregetat a ridica laude în articli măreți monarchului nostru, credincios alianții de pace și în special alianții cu Germania. În termini călduroși se exprimă și „Journale de St Petersburg” din incidentul iubileului de 40 de ani al monarchului nostru.

Comisiunea camerei deputaților pentru proiectul ministrului de comunicațiune, care pretinde prelungirea rețelei căii ferate Mostar până la Serajevo a primit proiectul fără modificări însemnate, după-ce ministrul de comunicațiune Baross a desfășurat avantajele, ce rezultă din o astfel de combinațiune.

Paragraful 11 al proiectului pentru răscumpărarea regaliilor a provocat o viuă discuțiune în camera deputaților. Paragraful numit designează ca instanță ultimă pentru staverirea sumei de răscumpărare pe ministrul de finanță, pe când întreagă opozițiunea pretindea ca cel mai înalt for să fie tribunalul financiar.

Premierul Tisza l'a susținut acest § din punct de vedere practic, dîcînd, că nu e vorba de o om-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Tagebuch

über die bischöflichen Berathungen in Wien.

(Urmare).

26. Untern 19-ten Februar st. vet. Nro 175 überschiekt der Präses dem Siebenbürger, das Elaborat des Dalmatiner Bischofs über das Konsistorium zu dem Ende, er möchte darüber seine Bemerkungen machen, solche dem Präses unterlegen, das gedachte Elaborat aber sammt dem Begleitschreiben den übrigen Bischöfen nach der Reihe übermitteln. — Hierauf neben Rückschluss des Communicates erwiederte der Siebenbürger dem Praeses, dass er in diesem Präsidialschreiben nichts erspriessliches für die Kirche sehe, daher er das mitgetheilte Elaborat dem Präsidenten mit der Bitte zurückschicke, womit man ehebaldigst die unterbrochenen gemeinschaftlichen Berathungen halten möchte, denn seiner Ueberzeugung nach könne die Art der schriftlichen Berathung nichts Gutes der Kirche frommen.

27. Ein anders Kundschreiben unterm 19-ten Februar Nr. 175 erlies der Präses auch an den Buko-

winaer Bischof und überschiekt ihm das Elaborat des Karlstädter Bischofs über die Konsistorien zur Begutachtung mit dem, dass man die zu Stande kommende Begutachtung ihm unterlege, das Elaborat aber weiter den Bischöfen nach der Reihe mittheile. So bekam der Pakratz das fragliche Elaborat am 1-ten März st. vet. und am 3-ten desselben schickte er es weiter dem Dalmatiner, der es seiner Prüfung gar nicht unterzog, sondern an den Siebenbürger mit der Bemerkung beförderte, dass er in Betreff dieses Gegenstandes seine Meinung unterm 24-ten Februar Nr. 21 verfasst, und solche dem Präses unterbreitet hätte. Nach Empfang des gedachten Elaborates, schickte auch der Siebenbürger dasselbe im Zusammenhange mit seiner unterm 20-ten Februar Nr. 86 erstatteten Meinung dem Präses zurück, ohne es geprüft zu haben, da man sich nach den gemeinschaftlichen Berathungen sehnte, und man in dem diessfälligen Benehmen des Präses einen Mangel an glücklichen Tact zu vermuthen genöthiget war!

28. Am 17-ten März bischöfliche Berathung. Der Vorsitzer berichtete der Versammlung, dass einige Aktenstücke von dem hohen Kultusministerium zum eventuellen Gebrauche der bischöflichen Berathungen übersendet worden sind. Jene derselben, welche die Klerikalanstalten betreffen, übergab der Vorsitzer dem Dalmatiner Bischofe, damit er sie bei der Seitens der bischöflichen Berathung ihm anver-

trauten Ausarbeitung eines Entwurfes über die Klerikal- und Seminaranstalten benützen; zugleich aber ist demselben Bischofe von dem Präsidenten neben Rückstellung seines dem Präsidium bereits übergebenen Elaborates anempfohlen worden, den auszuarbeitenden Entwurf nach dem Seminarial-Systeme zu bearbeiten. Der Dalmatiner Bischof erwiederte darauf, dass seine bis jetzt aus mehrjähriger Erfahrung, und mehrseitiger reifer Überlegung geschöpften Ueberzeugungen gegen das Seminarial-System seyen, und in diesem Sinne auch sein Elaborat ausgearbeitet habe, dennoch aber die Versammlung ersuchen müsste, ihre diessfälligen Ansichten kategorisch auszusprechen. Die Bischöfe von Karlstadt und Pakratz drückten sich über diesen Gegenstand nur unbestimmt aus; der Siebenbürger erklärte, er beharre in dieser Beziehung bei seinen der hohen Regierung unterbreiteten Ansichten; der Bukowinaer aber behielt sich vor seine Meinung bei der Verhandlung dieses Gegenstandes abzugeben, während der Präsident mit vielem Eifer den Seminarien das Wort redete, und seine diessfälligen der hohen Regierung unterbreiteten Ansichten und Entwürfe der Aufmerksamkeit der Bischöfe anempfohl. Hierauf machte der Karlstädter dem Präsidenten die Entwendung, dass die bei dem ungarischen Landtage vom Jahre 1843 anwesenden Bischöfe nur mit Verwunderung die vom Patriarchen damals befürwortete Errichtung von Seminarien,

nipotență, ci mai mult pentru o mai grabnică lucrare a despăgubirei, carea duce mai ușor la scop. Contele Apponyi, propuse, ca în cazul de față să se institue un for cu totul independent, la care ministrul justiției, Fabiny, a reflectat, că un for de sine stătător nu are nici un înțeles. Și deoarece aici se ia de basă darea, în prima linie sunt chemate autoritățile financiare în aceasta chestiune, ca unele cari au mai bune cunoștințe în afacere, căci altfelu afacerile se pot trăgăna cu anii.

Răsboiul, ce s'a deschis între presa guvernamentală a monarhiei noastre și presa berlineză se continuă încă și acum. Foile berlineze atacă în special politica urmărită de Taaffe, o politică care diferă de a ministrului de externe Kalnoky și care duce pe povârnișul d'a depărta pe Austria dela alianța cu Germania. Presa liberală, dice „Berliner Tgblatt“ a măsurat de mult pe Taaffe și de aceea nu prea poate pune mare temei pe alianță. Un articol fulminant al ziarului german „Kreutz Ztg.“ condamnă aspru politica guvernelor din Austro-Ungaria o numesc politica a jidănișmului, care nu poate vedea cu ochi buni pe germani. Condamna mai ales politica urmărită în capitala noastră, unde cuibul jidănișmului a prins afunde rădăcini și esplatează totul în favoarea sa.

O scrisoare datată din Berlin și adresată „Coresp. Polit.“ observă, că cu tot răsboiul vehement dintre presa ambelor monarhii, relațiile dintre Germania și Austro-Ungaria încă nu s'au schimbat, dar s'au mai răcit încâtva. Nu se știe încă consecuențele ei, dar în tot cazul nu poate fi de o însemnătate agravatoare, cu toate, că regimul german privește cu mare atenție la lupta, ce a început să se desfășoare în Austria contra germanismului.

Noua constituire a guvernului român este privită în Rusia cu ochi buni. Foile rusesci și în special „Novosti“ vorbind despre noua constituire afirmă, că aceasta este o garanță mai bună pentru politica rusească.

Nu tot cu acea mulțămire vorbesc însă foile maghiare despre noul cabinet român. Ele afirmă ce-i drept, că compromisul junimistilor cu conservatorii s'a încheiat cu condițiunea, că politica esternă, care e și politica regelui român, să nu sufere nici o schimbare. Poate însă, că conservatorii să nu mai pună nici un preț pe condițiuni după ce s'au ajuns scopul și se urmeze politice lor vechi. Aceasta se afirmă cu atât mai tare, cu cât se știe, că dl Lahovari a declarat de mai multe ori în organul său „L'Independence“, că nici când nu se va întâmpla ca soldatul român să impuce asupra soldatului rus!

Congresul național bisericesc.

Raport special.

Ședința a XII-a, ținută la 12/24 Octombrie, a. c.

Ședința se deschide la 8 oare a. m., prin președintele ordinariu, și cetindu-se protocolul ședinții precedente, se autentică.

După-ce Preasfinția Sa Dl episcop I. Popasu face propunerea relativă la jubileul de 40 ani al domniei Maiestății Sale, despre-ce am raportat în Nr. 116, la ordinea zilei se pune raportul comisiunii școlare, care prin raportorul său Stefan Velovan raportează asupra raportului consistoriului metropolitan ca senat școlar, care cetindu-se se primesce de basă la dezbateră specială, și se de-

cide a se aceluși la protocol; iar în special comisiunea face următoarele propuneri:

a) Consistoriul metropolitan, după informațiunile cerute dela consistoriile eparchiale, să esmită un formular cât se poate mai complet, care să mijlocească o culegere esactă și cât se poate de completă a datelor statistice despre starea scoalelor noastre. Formularul să se întregască îndeosebi cu datele despre numărul acelor scoale de pe teritoriul eparchiilor, care sunt cercetate de scolari de confesiunea noastră, dar care nu stau sub jurisdicțiunea bisericii noastre; numărul scolarilor români gr. or. de amândouă secsele, care cercetează aceste scoale; numărul caticeților aplicați dimpreună cu remunerațiunile lor precum și scoalele fără caticeți, dacă ar exista.

Dep. I. Lenger observă, că pentru o mai bună evidență a scoalelor ar fi de dorit să se știe, dacă din scoalele noastre s'a prefăcut vre una în scoale comunale sau de stat, resp vice-versa, pentru aceea propune la propunerea comisiunii următorul amendament: Să se arate câte scoale de ale noastre s'au prefăcut în scoale comunale sau de stat, și vice-versa.

Pres. observă, că în privința datelor școlare s'a esmis conspecte din partea consistoriului metropolitan, și astfel dar mai corect ar fi să se dică, că aceste conspecte să se amplifice și cu culegerea datelor indigitate.

Dep. Dr. Ilarion Pușcariu recomandă a se primi propunerea comisiunii, pentru că aceasta cuprinde în sine tot ce poate fi de interes a se ști, referitoriu la starea scoalelor.

Dep. L. Simonescu accentuează, că consistoriul metropolitan a esmis formularele de conspecte mai mult din propria sa inițiativă, avându-se în vedere concludul congresual din anul 1886, în care se indigită unele date, ce consistoriul metropolitan trebuie să le culeagă dela eparchii.

Dep. S. Iosif reflectează, ca să se lase la apăsarea consistoriului metropolitan, care însuși va afla ce date sunt necesare a se cere dela eparchii.

Punându-se la vot, se primesce propunerea comisiunii cu adausul făcut de dep. I. Lenger.

b) Pașii întreprinși de consistoriul metropolitan în privința cărților didactice să iau spre știință cu adausul, ca despre rezultatul obținut precum și despre lipsele, ce se vor mai fi simțind în privința cărților didactice să facă raport procsimului congres.

Se primesce.

c) Consistoriul metropolitan este îndrumat a cere informațiuni dela consistoriile eparchiale despre modul cum se efectuează inspecțiune și visitațiunea scoalelor în singuratecile eparchii, atât cu privire la afacerile administrative cât și la cele didactice, pentru ca eventuale procederi mai bune în unele locuri să se poată recomanda și celorlalte eparchii. În privința pregătirii învățătoarelor, fiind subsemnat un act separat, congresul va aduce o hotărâre la locul său.

Se primesce.

d) A se atrage de nou atențiunea consistoriului metropolitan asupra concludului Nr. 140/1886 cu adausul, ca să se presinte Congresului viitoriu un conspect despre comunele noastre fără școală confesională după eparchii și protopresbiterate, precum și despre acele comune, care nu au nici o școală.

Se primesce.

e) Consistoriul metropolitan se însărcinează a stăru-i ca aceste lucrări să se finalizeze și să presinte

procsimului congres proiectul nou despre organizarea învățământului în scoalele noastre.

Se primesce.

f) Consistoriul metropolitan se însărcinează a renoi reprezentațiunile sale către ministrul de culte și instrucțiune publică.

La acest punct deputatul N. Zigre observă, că ordinațiunea ministerială nu e basată pe lege, și organele noastre bisericesci nu trebuie să se conformeze acelei ordinațiuni; și dacă reprezentațiunea consistoriului metropolitan ar rămâne fără efect, să se facă un memorandum către dieta țerei.

Președintele accentuează, că special interesele noastre școlare recer o procedere cât se poate de cu tact, ca nu cum va prin o procedere greșită să se pericliteze și succesele ulterioare, ce poate am putea spera să le obținem. Dl. dep. Zigre, ca oficial al unui organ executiv bisericesc de sigur va avea unele cazuri concrete învedere, deși aceste vor fi de tot puțin, ce nici la un cas nu sunt suficiente pentru a se aduce un conclud, prea acut, prin ce mai mult s'ar strica cauzei. E în contra și accentuării din propunerea comisiunii „la timp oportun“, pentru că oportun e totdeauna.

Dep. Dr. Iosif Gall observă, că în cea mai mare parte Escel. Sa l'a prevenit cu reflecșiunile, ce intenționa a le face. Fapt e, că guvernul are dreptul de supra inspecțiune și astfel nu i se poate nega dreptul de a lua privire în acte, nu este însă în drept a schimba sentințele aduse de consistorii, și în privința aceasta consistoriul metropolitan a și remonstrat la guvern; și dacă guvernul insistă a ține în evedență delaturarea vre-unui învățătoriu, aceasta o face în linia primă, pentru-că pensionarea învățătorilor astăzi e în mâna guvernului.

Dep. V. Babeș încă se declară pentru propunerea comisiunii, aprobând întru toate reflecșiunile făcute de Escel. Sa.

Prea Sfinția Sa dl. episcop Mețian observă, că ordinațiunea ministerială respectivă nici nu poate să se refere la scoalele noastre confesionale, pentru-că se bazează pe un § din lege, care se referă la scoalele comunale. Citează un cas concret, în care a intervenit cu succes la ministru, și astfel află, că ce s'a făcut până acum din partea Măritului Congres s'a făcut foarte corect, și are speranță, că cu moderațiune și tact bun se va putea ajunge în acest respect un rezultat satisfăcătoriu.

Dep. N. Zigre retrăgându și propunerea, se primesce propunerea comisiunii.

Dep. Babeș în legătură cu raportul consistoriului metropolitan ca senat școlar face următoarea propunere: Consistoriul metropolitan să stăruască, ca din partea eparchiilor toate datele și respective aparițiunile extraordinare sau abnorme în dezvoltarea afacerilor școlare să le însoțească de esplicări esacte, și întemeiate, cari să facă posibilă remediarea celor dăunoase și apăsarea celor favorabile.

— Se primesce.

Dep. L. Simonescu face propunerea, ca consistoriile eparchiale să se însărcineze, a asterne datele școlare la consistoriul metropolitan la finea anului școlar.

Dep. Dr. Ilarion Pușcariu observă propunătorului, că aceasta ar fi cu neputință, pentru că datele școlare se compun în eparchii pentru rapoartele școlare către sinoadele eparchiale, și astfel numai după sinoadele eparchiale se pot asterne la consistoriul metropolitan, după cari reflecșiuni deputatul L. Simonescu și revocă propunerea.

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Brașov, 20 Novembre, 1888. Sărbarea jubileului de patruzeci de ani a domniei Maiestății Sale împăratului și regelui nostru Francisc Iosif I s'a celebrat astăzi conform circulariului Escelenței Sale Inalt Prea Sfințitului Părinte arhiepiscop și metropolitan Miron, în biserica sfântului Nicolae de aici în prezența tuturor corporațiilor bisericesci și școlare și a poporului adunat în mare număr, cu toată solemnitatea. Preaonoratul domn protopresbiter Ioan Petric, prin un cuvânt binesimțit a arătat însemnătatea zilei, care unesc pe toate popoarele monarhiei în rugăciuni ferbinți către atotputernicul pentru sănătatea și fericita domnie a Maiestății Sale. Astfel și acum ne am manifestat sentimentele noastre omagiale către Maiestatea Sa, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu, ca să-l aibă sub scutul Suu și să-i ajute de a ferici popoarele supuse scpturului Suu, întocmai după dorința inimei Sale părintesci, esprimată de nenumărate ori.

În ziua aceasta am avut fericirea de a fi martori și la împlinirea unei fapte generoase. Fiind adecă tocmai împliniți 50 de ani, de când prea demnul și mult meritatul protopresbiter Ioan Petric s'a preoțit, d sa în fața poporului adunat în biserică a destinat o mie de florini ca fundațiune, din al cărei

vernommen hätten, wodurch der Karlstädter zu verstehen geben wollte, dass er auch jetzt gleich damals das Seminarial-System nicht gutheisse. Der Patriarch entgegnete, dass er jenen Antrag im Jahre 1843 erst nach gepflogenen Einvernehmen mit den übrigen Bischöfen gestellt hätte, darum müsse er sich über jene Einwendung des Karlstädter nur wundern. Der Karlstädter erwiederte hierauf, dass von diesem Vorfall auch Bischof Athanasievics wisse, und falls man ihn darüber befragen würde, er gewiss solche Aufklärung geben werde, welche die Einwendung des Karlstädter bekräftigen möchten. Nach diesen beantragte der Patriarch die Vorlage der Konsistorialangelegenheiten, und als die Versammlung hierin einwilligte, übergab er dem Karlstädter Bischof zur Vorlesung einen Entwurf über die Organisation der Konsistorien, welchen er mit Benützung des Operates des Bukowinaer Bischofs ausgearbeitet hatte. Im Verlaufe des Lesens bemerkte der Bukowinaer, dass sein Elaborat durch jene Umarbeitung nur entstellt worden wäre. Die Bischöfe von Karlstadt, Dalmatien und Siebenbürgen machten während des Lesens mehrere Bemerkungen, worauf da die Zeit drängte, der Patriarch die Versammlung aufforderte über das Verlesene ihre Stimme abzugeben. Der Siebenbürger drückte sich dahin aus, dass er bei seinem der hohen Regierung im Monate November 1850 eingereichten Elaborate verbleibe. Der Dalmatiner behielt sich

vor seine Meinung über dieses Elaborat erst nach beendigter Verlesung desselben abzugeben. Dagegen haben die Bischöfe von Karlstadt und Pakratz zu dem Verlesenen ihre Zustimmung gegeben; die weitere Verhandlung über diesen Gegenstand wurde auf die nächste Sitzung verschoben.

In dieser Sitzung kam auch die Besetzung der erledigten Bisstümer zur Sprache. Die Bischöfe von Dalmatien und Siebenbürgen wiesen auf die dringende Nothwendigkeit hin, dass in dieser Beziehung das Erforderliche veranstaltet werde. Die Bischöfe von Bukowina, Karlstadt und Pakratz beobachteten ein Stillschweigen über diesen Gegenstand, welches im Betreff des ersteren unerklärlich, in Betreff der zwei letzteren aber darin seinen Grund zu haben schien, weil sie beide den Wunsch hegten, in bessere Diöcesen übersetzt zu werden, und weil sie noch nicht wissen, welchen Erfolg die ihnen in dieser Beziehung Seitens des Metropoliten zu Theil werdende Begünstigung haben werde. Der Patriarch antwortete, dass er die gehörige Sorge in dieser Beziehung trage. Da indessen der Siebenbürger fortwährend die Dringlichkeit der Verhandlung dieses Gegenstandes vorstellte, und dabei bemerkte, dass auch das Interesse des Allerhöchsten Dienstes die Restaurierung der vakanten Diöcesen erfordere, so entstand zwischen ihm und dem Patriarchen ein sehr ernster Wortwechsel.

(Va urma.)

venit să se cumpere în tot anul cărți și vestimente pe seama a patru studenți sâraci din parohie. Atât din incidentul împlinirii a 50 de ani în serviciul bisericii și al scoalei, cât și pentru aceasta faptă frumoasă, susnumitele corporațiuni, imediat după biserică, s'au dus la locuința d-lui protopresbiter pentru a l felicită și a i arăta deosebită stimă și venerațiune, ce o au față de d sa toți, cari îi cunosc corectitatea și zelul neobosit întru împlinirea chemării sale.

Orăștie, în 2 Decembre. Ziua de 2 Decembre n. a fost o adevărată și solemnă pentru populațiunea gr. or. din Orăștie. Românii gr. or. de aici încă înainte de a sosi această zi măreață s'au pregătit cu toții pentru a da acestei zile epocale, espreșiune cuvenită și conformă înaltei solemnități.

Biserica gr. or. abia putea să cuprindă numărul public, care s'a grăbit a alerga la casa lui Dumnezeu pentru a implora grația celui prea Înalt asupra gloriosului nostru Domnitoriu pentru-că a fost învrednicit a ajunge să împlinească 40 de ani de prea grațioasă și părintească și dreaptă stăpânire. Un popor numărând și părintească și dreaptă stăpânire. Un popor numărând și părintească și dreaptă stăpânire. Un popor numărând și părintească și dreaptă stăpânire.

Solemnitatea a ajuns la punctul de culminațiune, când păr. prtp. N. Popovici a cetit în genunchi rugăciunea obicinuită implorând dela părintele ceresc binecuvântarea ceriului asupra gloriosului nostru Monarch și a dinastiei Sale. — Poporul a ascultat cu evlavie aceasta rugăciune și a împreunat rugările sale cu ale preotului pentru îndelunga și fericita viață a prea bunului și gloriosului nostru împărat și rege.

După aceasta dl învățătoriu dirigent G. Joandrea a declamat o acomodată poezie ocazională — compusă anume spre acest scop; ear după aceasta a ținut o cuvântare elocuentă, în care în termeni însuflețiți a relevat alipirea necărită a poporului român către înaltul jubilar și în genere către dinastia Habsburgică, precum și înalta protecțiune, de care s'a bucurat biserică noastră sub sceptrul gloriosului Domnitor, al cărui iubileu îl serbăm astăzi. Cu deosebire s'a accentuat în această cuvântare simțul de generosități și dreptate rară, cu care augustul nostru monarch s'a îndurat prea grațios a rezolvă în favorul nostru cestiunea vechei metropolii — care a fost suprimată de vitregia timpurilor trecute, și a ne da prin restaurarea ei și prin statutul organic condițiunile unei prosperități sigure. Cuvintele dlui orator a aflat un ecou viu în inimile evlavioșilor credincioși, cari toți au fost pătunși de acest adevăr incontestabil.

După această cuvântare elevii scoalelor noastre confesionale au intonat imnul împărătesc — și cu aceste manifestațiuni de adevărat devotament și pietate serbarea jubileului preainălțatului nostru împărat și rege a aflat un sfârșit demn de însemnătatea zilei și de solemnitatea, la care a alergat în număr atât de considerabil.

Fie-care s'a depărtat dela biserică cu dorința ferbinte, ca prevedința D-dească să țină încă întru mulți fericiri ani pe înaltul și augustul nostru suveran — spre bucuria, fericirea și salutea tuturor popoarelor, ce se află sub gloriosul seu sceptru.

Deva, 18/30 Novembre, 1888. Dle redactor! Cred a-mi împlini o datorință și a face plăcerea onoratalui public cetitoriu al jurnalului, ce redigiați, dacă cu permisiunea D-Voastră voi înregistra un eveniment îmbucurătoriu din părțile acestea, cu atât mai vărtos, cu cât se scie, că noi cesti de prin comitatul acesta al Transilvaiei prea arareori putem înregistra astfel de casuri, pentru-că zilele sunt grele.

Pestișul-mic, o comună, ce o caracterizează atributul seu situată la marginea protopopiatului nostru Deva spre Hunedoara, a avut o festivitate rară: sfîntireabisericii nou edificate.

Comuna din cestiune este o comună afiliată la matera Josani — de unde se vede, că credincioșii ei ortodocși sunt foarte puțini și neînsemnați. S'ar crede a fi cu neputință, că o mână de oameni să edifice o biserică din material solid frumoasă și măreață — fruntea bisericilor din tract.

Așa și este.

Preotul acestora, Nicolae Popoviciu din Josani, rămânând sub cerul liber, ruinându se cu totul biserica cea veche a insistat destul la parohienii sei din filia Pestiș spre a-i face să ia inițiativa zidirii unei biserici nouă, poporul însă totdeauna n'a putut răspunde nimic din cauză, că le lipsiau total-minte mijloacele.

Ce a fost urmarea?

Preotul harnic, păstoriu, care își pune sufletul pentru turma sa, cu incuviințarea organelor competente, după un plan mareș și incuviințat în regulă din partea Preaveneratului Consistoriu, în toată liniștea, pe spesele sale proprii, fără de a cere ajutoriu barem un cruceriu dela cineva, a zidit însuși biserica descrisă în cost de 4000 fl. — patru mii

fl. aproape, — închinându-o Domnului spre folosința poporului seu credincios.

Lucrarea s'a început în primăvara anului curent, și spre toamnă edificiul fiind gata cu tot mobiliariul din lăuntru necesar s'a și sfințit și dat credincioșilor spre folosință.

Pregătiri de laudă pentru sfîntirea ei din partea zelosului preot încă nu au lipsit. Înainte de aceasta a făcut invitațiuni la preoți, inteligință, fruntași români în și afară de tract pentru ridicarea solemnității.

Terminul de sfîntire s'a ficsat pe Dumineca din 23 Octobrie st. v. Actul sərbătoresc de sfîntire s'a îndeplinit, din rânduiala Escelenției Sale Inaltpreasfîntitului Domn arhiepiscop și metropolit Miron, de reverendisimul domn Ioan Papiu protopresbiterul tractului. Acesta în dimineața zilei prefapte dimpreună cu doi cântăreți din Deva, cari se conducă cântările în biserică, sosi la oarele 8 la locul sfîntirii bisericii.

La 9 oare s'a început utrenia și apoi sfîntirea bisericii cu asistență cuviincioasă de 9 preoți și un public foarte numărând de toate confesiunile din loc și giur.

Toate ceremoniile au fost cele indatinat la sfîntiri de biserică, cu acea deosebire, că după ceteria evangheliei și când se amintea numele Maiestății Sale se dedeau salve cu treascurile.

După ce s'a sfârșit sfîntirea și s'a slugit prima s. liturgie în biserică cea nouă, Reverendisimul d. Ioan Papiu, ținând o frumoasă cuvântare — potrivită solemnității, — în care laudă zelul măreș al preotului pentru zidirea bisericii și prin bogate esemple din S. Scriptură îmbărbătează poporul la credință, dragoste și iubire față de biserică și cele sfînte — într'un mod foarte simțitoriu — și încheie cu împărtășirea binecuvântării archiereșci din partea archiereșului nostru Inaltpreasfîntitului arhiepiscop și metropolit Miron, închinând locașul acum sfîntit obstei creștinesci.

La 2 oare preoți, inteligența și alți fruntași poporeni au luat parte la prânzul comun dat din partea preotului în casa episcopului bisericii, la care ca de regulă n'au lipsit și toastele, între cari amintesc cel pentru Escelenția Sa dl arhiepiscop și metropolit, cel pentru reverendisimul Domn Ioan Papiu și cel pentru preotul, model Nicolae Popoviciu.

Cătră 9 oare luându-ne adio ne-am despărțit cu plăcerea cu care ne am întemplat la sosire și cu espreșiunea: „Adevărat părinte sufletesc.“

Varietați.

* (Sərbarea iubileului de 40 de ani al domnirii Maiestății Sale). Duminecă, adevă la 20 a l. c. st. v, în care di s'a împlinit 40 de ani ai glorioasei domniri a Maiestății Sale împăratului și regelui nostru Francisc Iosif I, în biserică noastră din cetate s'a sevrșit cu mare solemnitate și în prezența unui public numărând s. liturgie prin însuși Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit, asistat de Preacuvioșii lor: dl archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea, dl archimandrit și asesor consistorial Dr. Il. Pușcariu, dl protosinel și secretariu cons. Nicanor Frateșiu; P. O. D. I. Hannia protopresb și director sem. I. Ghibu prot. și prof. sem., Dr. Ioan Crișian protodiacon și profesor sem., și diaconul Romul Pop, ales de capelan în Gârbova.

După ce în decursul sf. liturgii s'a cetit ecteniile prescrise pentru astfel de ocașuni, la finea liturgiei s'a cetit rugăciunea de ingenuchiare apoi s'a cântat docsologia, în fine corul seminarial sub conducerea d-lui prof. sem. G. Dima a intonat 2 strofe din imnul poporal „Doamne ține și protege,“

In decursul s. liturgii s'a chirotonit de presbiter diaconul Romul Pop, ear de diacon cand. de preot Victor Vulcan.

*(Cas de moarte.) În șirul bărbaților mai de frunte de aici, cari unul după altul, în intervale destul de scurte s'au mutat la cele eterne, înregistram de astăzi rēposarea consilierului aulic în pensiuone **Paul Dunca de Sajo**, care Sămbătă la 19 a l. c. a încetat din viață, în al 89 lea an al vieții sale. Defunctul după cum se scie a fost unul dintre acei puțini bărbați de frunte ai noștri, care a ocupat o funcțiune distinsă în stat, pe când dispuneam de o inteligință de tot puțină.

Conform pozițiunii sale sociale, înmormentarea s'a făcut cu o solemnitate frumoasă după rital gr. cath., care a fost servit de P. O. D. prot. I. Russu de aici și P. O. D. canonic I. Moldovan din Blaș și alți preoți

Din partea comitetului Asociațiunii transilvane al cărui membru a fost defunctul i s'a depus pe cociug o cunună frumoasă și prin distinsul nostru orator dl asesor cons. Z. Boiu la morment i s'a

ținut o frumoasă cuvântare, prin care s'a accentuat meritul rēposatului pe teren cultural.

După cum se vorbesce rēposatul ar fi lăsat unele legate pentru scopuri filantropice.

* (Necrolog). Subsemnații cu inimă frântă de durere anunțăm încetarea din viață a mult iubitului și neuitatului nostru **Mircea Vasiliu Stănescu**, avocat, membru al congresului național-bisericesc, membru în reprezentanța municipiului Arad, membru al direcțiunii institutului „Victoria“, director al Asociațiunii de sporiu și ajutoriu din Arad, președinte al societății „Progresul“, subcomandant al societății pompierilor etc, carea s'a întemplat a di la 12 oare din di, după un morb scurt în anul al 47 al laborioasei sale vieți și 22 al fericitei sale căsătorii.

Rēmășițele pămētesci ale defunctului se vor aședa spre odihnă eternă Duminecă în 2 Decembre st. n. a. c. la 3 oare p. m. după rital bisericii gr. orientale.

Sē-i fie țērina ușoară și memoria binecuvântată Arad, 30 Novembre st. n. 1888.

Vēd. *Elisa Stănescu* născută *Machi-Versigan*, soție. *Iosif Stănescu*, frate. *Teodor Rada*, *Dimitrie Macinic*, cumnați. *Paulina Stănescu* născ. *Carl*, *Anna Macinic* născ. *Versigan*, cumnate. *Lucreția Rada*, *Liviu Rada*, *Silvia Rada*, *Virgilia Rada*, *Virgiliu Rada*, nepoți.

— **Ioan Fekete Negruțiu** canonic al capitelului catedral metropolitan din Blaș, asesor al sântului scaun consistorial din Blaș și Gherla, membru pe viață al Asociațiunii transilvane, cavalier al ordului Francisc Iosif I etc., etc. etc., după un morb de nervi de trei ani de zile a rēposat în noaptea dinspre 4 l. c. la 2 oare după meș. n. în al 72-lea an al vieții și 48-lea al preoției.

Osămintele decedatului se vor astruca în 5 l. c. d. am. în cimiteriul dela biserica opidană din Blaș.

Decimi de nepoți, pre cari v'a crescut și sumtii de tineri pre cari v'a adăpostit, rugați ve pentru sufletul parintelui și spriginitoriului vostru!

Gherla, 4 Decembre, 1888.

Cancelaria Negruțiu.

— *Pavel Beșa*, preot-catechet și învățătoriu, ca soțiu; *Leontina*, *Anastasiu*, *Octavia* și *Maria Beșa*, ca fii; *Avram Harșian* paroch ca tata, *Ana Harșian* ca mamă; *Larion* și *Maria Beșa* ca socrii; *Maria Harșian* căsătorită *Motoc*, *Elisa Harșian* căsătorită *Popescu*, *Elena Harșian* căsăt. *Craiu*, *Iuliana Harșian*, ca sorori și *Octavian Harșian* teolog ca frate; *Florin Motioc* profesor, *George Popescu* paroch, *Dumitru Craiu* econom și *Emanuil Beșa* director ca cumnați, ear *Aurelia Albini* căs. *Beșa* ca cumnată; apoi ca nepoți: *Aureliu Motioc*, *Octavian*, *Maria*, *Valeriu*, *Leontina*, *Titu* și *Liviu Popescu* și *Ioana Craiu*, în numele lor și a altor consăngeni și afini cu inimă frântă de durere adnc la cunoscința cum-că mult iubita lor: soție, mamă, fică, noră, soră cumnată, și mătușă **Victoria Beșa** născ. **Harșian**, după un morb greu de două luni și jumătate; provenit din nascere nenorocoasă, s'a dat blândul seu suflet în mâmile Creatorului în 28 Novembre st. n. a. c. la 2 oare după ameași în al 32 lea an al etății și în al 10 lea al fericitei căsătorii.

Rēmășițele pămētesci se vor binecuvēnta Vineri în 30 Novembre st. n. a. c. la 10 oare înainte de ameași în sf. biserică gr. or. din Borgo-Prund și se vor aședa spre eternul repaus în cimiteriul cel vechiu din loc.

Fie-i țērina ușoară și memoria eternă!

* (Raportul comitetului societății pentru cultura și literatura română în Bucovina.) Conform raportului societatea număra la finea anului 1887: 6 membri onorari, 19 fondatori, 93 ordinari și 3 activi. Societatea e condusă de'un comitet de 13 membri, la care se mai adaugă președ. bar. Victor Styrcia, vicepreșed. Myron Calinescu și secret. Calistrat Coca. Biblioteca societății constă din 2116 opuri în 2673 tomuri, 900 fascioare, 36 tablouri și 6 mape, la care se mai adauge biblioteca lui Alecsandru Zotta cu 524 opuri în 750 tomuri și 114 fascioare. Cabinetul de lectură număra 10 foi literare române, 8 politico-literare române și 8 politico-literare germane. Suma banilor societății e în obligațiuni 900 fl. 7200 franci; 1000 galb.; bani depuși la casa de păstr. 7172.85 fl. și bani gata fl. 576.85, la cari se adaugă încă: Fundațiunea „Pumnuleană“, „Agnes de Popoviciu“, „Conte Emanuel Logothetti“, „Alecsandru de Popovici“, „Elena de Popovici“, „Dimitrie Seretean“, „Elena Seretean“, „Cav. Georgiu de Popovici.“

* (Căsătoria fratelui țarului). După informațiunile mai proaspete ale foilor germane, țarul rusesc ar fi hotărît să căsătorească pe fratele seu Alexiu cu princesa Helena, fica contelui de Paris.

* (Fundațiunea baronului Hirsch). Din incidentul iubileului de 40 de ani al Maiestății Sale monarchului nostru baronul Moritz Hirsch a donat 12 milioane franci pentru o fundațiune, care

va purta numele: „Fundațiunea bar. Hirsch“ pentru lățirea instrucțiunii populare și pentru ajuto-

rea maiestrilor și a agronomilor în regatul Galiția și Lodomeria în marele ducat Cracovia și în ducatul Bucovina.

* (Scriitori franceși distinși cu orduri rusesce). Țarul rusesc a conferit decorațiuni de orduri mai multor poeți și scriitori franceși. * (Lănci pentru cavaleria franceză).

Din Paris se scrie, că după o inspecțiune, ce o a făcut generalul Galliffet s'a aflat de necesar, ca unele regimente de cavalerie să se înarmeze și cu lăncii, pentru-ca să poată susține luptă cu armata prusiană, la care s'au introdus lăncile.

Lista

contribuirilor generale la înființarea fondului general metropolitan în a. 1880.

(Urmare din Nr. 102.)

XV. Protopresbiteratul Iliei.

Cu discul: Câmpuri-Câmpeni-Surduc 34 cr., Tătăresci 35 cr., Zam cu filia Tămășesci 1 fl. 68 cr. — Suma 2 fl. 37 cr.

Prin colectă dela particulari: Almaș-Seliște 3 fl. 44 cr., Bacea 5 fl. 97 cr., Bărești cu filiile Dumesci și Lunșoara 3 fl., Booz 4 fl. 85 cr., Brădățel 7 fl. 25 cr., Brănișca 5 fl. 66 cr., Burjuc 4 fl. 91 cr., Cărmăzănesci 1 fl. 50 cr., Câmpuri-Câmpeni-Surduc 2 fl. 84 cr., Cerbia 3 fl. 20 cr., Certeju 50 cr., Furcșoara 3 fl., Gealacuta 5 fl. 7 cr., Glodgilesci 3 fl. 4 cr., Godinesci 1 fl. 21 cr., Gothatea cu filia Ilieși 3 fl., 12 cr. Gurasada 7 fl. 24 cr., Iliia 7 fl. 49 cr., Micănesci 2 fl. 60 cr., Murș-Breteha 3 fl. 60 cr., Sârbi

5 fl. 16 cr., Tătăresci 3 fl. 7 cr., Visca 6 fl. 90 cr., Vorța cu filia Valealungă 5 fl. 97 cr., Zam cu filia Tămășesci 12 fl. 44 cr. — Suma 119 fl. 69 cr.

Din lada bisericeii: Burjuc 2 fl., Certeju 2 fl., Gothatea cu filia Ilieși 1 fl., Iliia 1 fl., Tătăresci 2 fl., Zam cu filia Tămășesci 3 fl. — Suma 11 fl.

XVI. Protopresbiteratul Lupșei.

Prin colectă dela particulari: Cacova-Ieri 6 fl. 98 cr., Hădărău 5 fl., Lătoreni 3 fl. 13 cr., Lunca 1 fl. 20 cr., Lupșa 4 fl., Muncel 3 fl. 9 cr., Ocoliușul-mare 5 fl. 66 cr., Runc cu filia Lunca largă 4 fl. 70 cr., Sălciva de jos 2 fl. 46 cr., Sălciva de sus 5 fl. 33 cr., Șasa 30 cr., Valea Lupșei 95 fl., Offenbaia 12 fl. 36 cr., Subpeatra 5 fl. 50 cr. — Suma 154 fl. 71 cr.

Din lada bisericeii: Ocoliușul mare 5 fl., Runc cu filia Lunca largă 50 cr., Sălciva de sus 77 cr., Sărtaș 3 fl. 50 cr., Șasa 3 fl., Vidolm 1 fl. 50 cr. — Suma 14 fl. 27 cr.

XVII. Protopresbiteratul Mercuriei.

Cu discul: Gârbova 1 fl., Ludoș 50 cr., Ocna superioară 1 fl. 10 cr., Reciu 1 fl. — Suma 3 fl. 60 cr.

Prin colectă dela particulari: Aciliu 12 fl. 44 cr., Alămor 3 fl., Apoldul infer. 6 fl. 80 cr., Apoldul super. 7 fl. 27 cr., Armeni 10 cr., Beșmău 50 cr., Broșteni 2 fl., Cărpiniș 26 cr., Cinadia 2 fl., Dobârea 1 fl., Loamneș 2 fl., Ludoș 1 fl. 34 cr., Lupu 1 fl., Mag 3 fl., Mercurea 8 fl. 15 cr., Ocna infer. 10 fl., Ocna super. 4 fl. 90 cr., Păuca 1 fl., Poiana 9 fl., Reciu 50 cr., Rod 5 fl. 44 cr., Sângătin 2 fl. 75 cr., Tău 3 fl. 20 cr., Topârcea 8 fl. 16 cr., Suma 95 fl. 71 cr.

Din lada bisericeii: Armeni 1 fl., Cărpiniș 50 cr., Gusu 1 fl., Loamneș 1 fl., Poiana 5 fl., Tău 1 fl. — Suma 9 fl. 50 cr. (Va urma).

Loterie.

Miercuri în 5 Decembre, 1888.

Sibiu: 16 76 14 34 27

Sâmbătă în 1 Decembre 1888.

Buda: 50 23 61 71 75

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Novembre 1888.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	100.35	100.70
Renta de aur ung. de 4%	91.75	92.10
Renta ung. de hârtie	109.65	109.60
Imprumutul drumurilor de fer ung.	144.—	144.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.60	98.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	117.50
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	117.50	115.—
Obligațiuni urbariale ung.	104.50	104.50
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	104.—	104.—
Sorți de regularia Tisei	124.90	125.—
Sorți de bancă de credit ung.	302.90	301.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	98.90	98.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.—	104.50
Obligațiuni urbariale tem.-bân.	104.50	104.—
Sorți ungurești cu premii	184.75	181.50
Sorți de stat dela 1860	139.75	140.—
Serisuri fonciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Acețiuni de bancă austro-ung.	876.—	875.—
Obliauni de credit austr.	307.—	309.60
Galbin	5.77	5.75
Napoleon	9.65 1/2	9.64
100 marce nemșeci	59.70	59.70
London pe (poliță de trei luni)	121.80	121.75

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a lunei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesie, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieței; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român“ Diariu bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 coale; și publică portretele și biografiile archiereilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor știinșelor teologice și între acești multe de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

- Apologie.** Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverderite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șineai. Prețul 30 cr.
- Renascerea limbei românesce** în vorbire și scriere înverderită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.
- Cuvântări bisericesce la toate sêrbătorile de preste an** de I. Papiu. Un volum de preste 25 coale. Acest op de cuvântări bisericesce întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, care arată timpul introducereii; fazele prin cari a trecut si modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. Prețul e 2 fl.
- Barbu cobzariul.** Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.
- Poterea amorului.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.
- Idealul perdut.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.
- Opera unui om de bine.** Novelă originală. — Continuarea povelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.
- Fântâna dorului.** Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Codrean craiul codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- Ultimul siclastru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
- El trebuie să se însoare.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.
- Brandă sau nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.
- Probitatea în copilărie.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.
- Herman și Dorotea** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.
- Ifigeni în Aulidia.** Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Petulantul.** Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluș. Prețul 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.
- Trandafiri și vioarele,** poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.
- Tesaurul dela Petroșca sau Cloșca cu puii ei de aur.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

- Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amusante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amusante. Prețul 30 cr.
- Colectă de recepte** din economie, industrie, comerciu și chemie. Prețul 50 cr.
- Economia pentru scoalele populare** de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.
- Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv** în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm, mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.
- Spicire din istoria pedagogiei la noi — la români** de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.
- Manual de gramatea limbei române** pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Mar. 1 aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.
- Gramatica limbei române** lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.
- Manual de stilistică** de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembre 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniene în referințele vieței sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoși, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.
- Nu me uita.** Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.
- Carte conducătoare la propunerea calculărei în școala populară** pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.
- Cele mai eține cărți de rugăciuni:**
 - Mărgăritariul sufletului.** Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai în 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.
 - Micul mărgăritariu sufletesc.** Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.
 - Cărticică de rugăciuni și cântări** pentru pruncii scolari de ambe secsele Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.
 - Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoareii de D-deu** urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
 - Epistola D. N. Iisus Christos.** Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.